

A HTMT HÍREI**Pósfai Mihály a Magyar Tudományos Akadémia új elnöke**

A Magyar Tudományos Akadémia 200., tisztújító közgyűlése kedden Pósfai Mihályt választotta az 1825-ben alapított MTA 22. elnökének. Főtitkárrá Kecskeméti Gábort, főtitkárhelyettesnek pedig Kovács Ilonát választotta az Akadémia legfőbb döntéshozó testülete. A megválasztott vezetők 2026. június 1-jén lépnek hivatalba. [...] A Széchenyi-díjas geológus, akit a Magyar Tudományos Akadémia 200. közgyűlésén választottak az Akadémia elnökévé, a keddi esti interjúban a magyar tudományosság előtt álló feladatokról és az egykori akadémiai kutatóhálózat lehetséges további sorsáról is beszélt. Az interjú cikkünkbe kattintva nézhető meg... Forrás MTA.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Ünnepi beszédek, előadás és díjátadók a Magyar Tudományos Akadémia 200. közgyűlésének díszünnepségén

A bicentenáriumi közgyűlés ünnepi nyitányán köszöntőt mondott Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és Magyar Péter, a Tisza Párt elnöke, Magyarország leendő miniszterelnöke. Ezután Monok István, a 200 éves MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója tartott díszelőadást „Gondolatok a Könyvtárról: Az Akadémia Könyvtárának megalapítása” címmel. Ezután átadták az akadémiai díjakat. Videófelvétel az ünnepi közgyűlésről cikkünkben. [...] A Magyar Tudományos Akadémia 200. közgyűlésének hétfői munkaközgyűlésén az MTA három leköszönő vezetője, Freund Tamás elnök, Kollár László főtitkár és idén első ízben Erdei Anna főtitkárhelyettes is beszámolt az elmúlt hat év munkájáról... Forrás MTA.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Videó: Csató Éva székfoglaló előadása

Csató Éva, az MTA külső tagja, székfoglaló előadását az MTA YouTube csatornáján tették közzé. Az ünnepi alkalmat Borsos Balázs, a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának elnöki köszöntője nyitja meg, aki ezt követően a laudálja Csató Évát, aki ismerteti tudományos eredményeit. Csató Éva kutatási területe a török nyelvek, székfoglaló előadásának az igéző török nyelvek címet viselte... Forrás MTA/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Az Amerikai Tudományos Akadémia tagjává választották Krausz Ferencet és Szathmáry Eörsöt

Az Amerikai Tudományos Akadémia (NAS) 163. közgyűlésén Krausz Ferenc Nobel- és Wolf-díjas lézerfizikust, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagját és Szathmáry Eörsöt, az MTA rendes tagját, a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont Nagy Evolúciós Átmenetek Kutatócsoport kutatóprofesszorát is a testület tagjai közé választották. Krausz Ferenc Nobel- és Wolf-díjas lézerfizikus, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja az anyagvizsgálatban új távlatokat nyitó attoszekundumos fizika megszületését támogató kutatásainak elismeréseként léphetett a NAS tagjainak sorába... Forrás MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A Magyar Tudományos Akadémia köztestülete és a határon túli magyar tudósok szerepe – előadás a Selye János Egyetemen

2026. április 20-án a Selye János Egyetem adott otthont annak az előadásnak, amelyet Kocsis Károly akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke tartott „Az MTA köztestülete, különös tekintettel a határon túli magyar tudósokra” címmel. Az előadás a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi rendszerének működését, valamint a határon túli magyar tudományosság helyzetét és lehetőségeit mutatta be átfogó módon. [...] A bemutatott adatok egyik fontos üzenete volt a regionális megoszlás. Az előadásban elhangzott, hogy a magyarok arányának lakossági számarányához képest a legtöbb MTA tag – 1830-2025 között, a budapesti régiót nem számítva – a mai Szlovákia területéről származik. [...] Az előadás része volt a határon túli magyar tudományosság szervezetek, valamint a területi bizottságok és akadémiai tanácsok bemutatása is... Forrás SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

C. Tóth Norbert – Egy ismeretlen ismerős: Tomori Pál című előadásáról

Az elmúlt időszakban a Magyar Medievisztikai Kutatócsoport vezetője, C. Tóth Norbert a Jakó Zsigmond Kutatóintézet „visszajáró vendége” és rendezvényeinek előadója volt. [...] Előadásának címe jól reflektált arra a felvetésre, hogy Tomori neve és alakja, mint a mohácsi csata egyik magyar vezére ugyan közismert, de ennél sokkal többet nem tudunk róla. C. Tóth Norbert nem is tért ki részletesen életének legismertebb, utolsó periódusára. Értékelését három olyan időszak bemutatására építette fel, amelyekben Tomori igencsak eltérő funkciókat töltött be Erdélyben és a Magyar Királyságban... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Régészeti könyvbemutató az EME-ben

2026. április 29-én Kolozsváron is bemutatták Sófalvi András Homoródszentmárton templomvára / The Church-Fortress of Mártiniş című kötetét. Az eseménynek az EME székház adott helyet, ahol az először Biró Annamária, a kiadó vezetője köszöntötte a szép számban összegyűlt közönséget, és röviden bemutatta a szerzőt, Sófalvi Andrást, valamint a vele beszélgető Lupescu Radu történészt is. Ezt követően az eseményt zenei felvezető nyitotta meg, Sófalvi Péter-András előadásában Johann Sebastian Bach C-dúr és F-dúr invencióját hallhatta zongorán az érdeklődő közönség. [...] A bemutató második részében Sófalvi Andrásnak adta át a szót, aki elmondta, hogy a kutatás mellett eredetileg egy helyreállítási projektet is remélt, ugyanis a cél az volt, hogy a régészeti feltárásokat követően a rekonstrukció következzen... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Kapcsolatok: Művészet – történelem – irodalom

Bánsági Magyar Napok különleges programjaként egy inspiráló, gondolatébresztő szakmai kerekasztalbeszélgetésre kerül sor. Az est folyamán fókuszba kerülnek a történelem, a művészet és az irodalom találkozási pontjai. – Hogyan hat egymásra egy korszak történelme és az abban születő művészet? - Milyen történeteket mesélnek el a művek és mit hallgatnak el? - Miként él tovább a múlt az irodalomban és a képzőművészetben? Az eseményt a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Bánsági Regionális Munkabizottsága és Temesvári Magyar Nőszövetség szervezi 2026. május 11-én, 18.00-órától... Forrás KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Kína természetföldrajza – Horváth Gergely előadásai

A Kolozsvári Akadémiai Bizottság Földrajztudományi Szakbizottságának szervezésében 2026. május 11-én Horváth Gergely, a budapesti egyetem egykori regionális természetföldrajz-oktatója tart két vetítettképes előadást Kínáról. Az előadó évtizedeken át foglalkozott a régió természetföldrajzának oktatásával, szakmai tanulmányútjai során pedig Kína több tartományát is bejárta. Az első előadás 14:00 órától lesz a BBTE Kantin C3-as előadótermében (Kőkert utca), míg a második előadás 20:00 órakor kezdődik a BBTE Földrajz Karának S43-as termében (Amfiteátrum, Mikó utca 5–7.). Az előadások témája Kína természetföldrajza és természeti látnivalói... Forrás KAB.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Feszültség a magyar nyelvű médiumok működése körül

A Vajdasági Magyar Újrakezdet választási koalíció levélben fordult Fremond Árpádhoz, a Magyar Nemzeti Tanács elnökéhez, kérve, hogy a testület sürgősen vizsgálja felül az általa alapított magyar nyelvű médiumok működését a közeli Magyar Nemzeti Tanács-választások előtt. [...] Fremond Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke nyílt levélben reagált a Vajdasági Magyar Újrakezdet Koordinációs Testületől beérkezett levélre. [...] Arra kértem őket, hogy az elkövetkező időszakban legyenek még nyitottabbak, hisz a vajdasági magyar közösség és mindannyiunk érdeke az, hogy a különböző vélemények helyet kapjanak a sajtónkban. [...] A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége (VMDK) nagy felháborodással fogadta Pásztor Bálint, a VMSZ elnökének a Szabadkai Magyar Rádió „Napindító” című műsorában elhangzott nyilatkozatát. [...] Különösen problematikus az a kijelentés, miszerint mindez „nem hoz érdemi változást a közéletben”, ami azt a benyomást kelti, hogy a nyilvánosság pluralizálása pusztán formális gesztus.... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Két földrengés volt Szerbiában, Bezdán közelében volt az epicentrum

A keddről szerdára virradó éjszaka folyamán két földrengést is észleltek Szerbiában. Az erősebb 4,1-es magnitúdójú rengést Bezdán térségében regisztrálták. [...] A Tartományi Kormány segítséget nyújt Zombor Városának és az érintett településeknek a földrengés okozta károk felmérésében és az épületek helyreállításában. Monostorszegen a földrengés következtében megrongálódott több lakóház, valamint a Szent Péter és Pál római katolikus templom, melynek mennyezetéről nagyobb vakolatdarabok hullottak le. [...] A történeletről Ljiljana Vučić Glavatovićyal, a Köztársasági Szeizmológiai Intézet megbízott igazgatójával beszélgettünk... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Előadás: Galaxisunk rejtélye: A fekete lyuk

A Fekete lyukak: rejtélyes égitestek galaxisunkban és azon túl címet viselő, Palicson megtartott előadáson szó esett arról, mik azok a fekete lyukak, megismertünk elméleteket, de arról is hallottunk, milyen tudományos módszerekkel lehet kimutatni a fekete lyukak létezését. [...] Hogy miért is ezt a témát hoztam? A tapasztalataim azok, hogy a fekete lyuk az egyik legnépszerűbb téma, ami a csillagászatához kapcsolódik, a másik a Földön kívüli élet – kezdte Kiss László bevezetőjében. [...] Az esemény kvízzátékkal ért véget, ahol a legjobbknak ajándékkal kedveskedett az előadó. A program a Szekeres László Alapítvány szervezésében valósult meg... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Nyilas Mihály, jogász

A jogot nem magolni kell, hanem érteni – vallja Nyilas Mihály, akit nemrég a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével tüntettek ki. Úgy véli, a szabályokat csak akkor lehet jól alkalmazni, ha az ember az élethelyzeteket is látja mögöttük. Ez a szemlélet kísérte végig bíróként, ügyvédként és közéleti szereplőként is. Életútinterjúnkban az oromi indulásról, a pályakezdésről, a politikába kerülésről, az oktatásról, a kisebbségi jogokról és a vajdasági magyar közösség helyzetéről beszélgettem vele. [...] Nem érez kettősséget abban, hogy miközben az MNT és a magyar kormány támogatja az itthon tanulást, a Magyarországra kerülő fiatalokat az ottani rendszer sokszor ott is tartja? Van itt egy ellentmondás, ez tény... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Megkezdte működését a belgrádi Collegium Hungaricum olvasói klubja

Az első találkozón Leticia Milovanović Radnóti Miklós papírhídja című kötetét mutatták be, amely regényes formában dolgozza fel a magyar költő életét. A kötet Radnóti Miklós Borban íródott verseit is tartalmazza. [...] Kaszab Róbert, a Collegium Hungaricum Belgrád igazgatója ismertette: Reményeink szerint havonta egyszer fog jelentkezni. [...] Az olvasói klub május 27-én tartja következő találkozáját, amelyen Márai Sándor műveire fognak összpontosítani... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Művészeti vetélkedő az MTTK-n

Művészeti vetélkedőnek adott otthon a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar. Szavalók és képzőművészek bizonyíthatták rátermettségüket. A program célja az volt, hogy teret adjon a feltörekvő tehetségeknek. A munkát szakmai zsűri értékelt... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Gastarbajter Archive - Élettörténetek, dokumentumok, művészeti alkotások és reflexiók egy helyen

A gastarbajter szó sokunk számára ismerős: a jugoszláv térségből Nyugat-Európába irányuló munkamigráció emblemikus alakját jelöli. [...] A Gastarbajter Archive egy olyan közösségi alapú kezdeményezés, amely az 1960-as és 1980-as évek közötti migrációs hullám emlékezetét kutatja és archiválja, különös figyelemmel a vajdasági régióra. Erről beszélgettek a Pannonrtv Közügyek című műsorában a kezdeményezés alapítóival, Tóth Tamarával és Novák Leával, valamint a legújabb taggal, Szabó Évával... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

DaTak: Kárpátalja Digitális Jövőjének Megteremtése

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, a Debreceni Egyetem, valamint a Kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetem közös programjaként valósult meg a Digitális megújulás Kárpátalján: európai mintára épülő fejlesztési projekt című kezdeményezés. A projekt célja Kárpátalja digitális átállásának támogatása az Európai Unió jó gyakorlatainak átvételével, különös tekintettel a közigazgatás, a vállalkozások és a fiatalok digitális fejlődésére. A Rákóczi Egyetemen tartott sajtótájékoztató keretében bemutatásra kerültek a program fő pillérei: Digitális Önkormányzatok, Digitális Vállalkozás, Ifjú Digitális Állampolgár. [...] Mindhárom programnak az alapja egy webes applikációs rendszer lesz – ismertette a Számvitel és Auditálás Tanszék adjunktusa, a program kutatója Pataki Gábor... Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Háború és környezeti szennyezés

A háborúról szóló hírekben többnyire a harci események, a lerombolt házak, a menekülő emberek kapnak hangsúlyt. Sokkal ritkábban beszélünk arról, mit tesz a fegyveres konfliktus a termőfölddel, a felszíni és felszín alatti vizekkel, az élővilággal, vagy éppen azokkal a térségekkel, amelyek távolabb vannak a harcoktól, mégis viselik a következményeket. A Föld napja apropóján Kolozsvári István hidrobiológussal, a Fodor István Kutatóközpont igazgatójával beszélgettünk arról, milyen környezeti sebeket ejt a háború Ukrajnán, és hogy mindebből miért nem maradhat ki Kárpátalja sem. [...] Az MTA külső köztestületének tagja elmondta: A létbizonytalanságban élő emberek számára ezek a kiragadott példák távoli, lényegtelen kérdések, viszont az ökológiai rendszerek kapcsoltsága okán közvetett hatásaikkal számolnunk kell majd, akkor is, ha most mindez nem érdekel senkit. [...] Messze nem csak fizikai károkról van szó. A robbanások és a haditechnika különféle vegyületeket juttatnak a környezetbe: nehézfémeket, nitrogén-oxidokat, kénvegyületeket, szénhidrogén származékot és egyéb toxikus anyagokat... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Művészeti iskolában oktató pedagógusok konferenciája Beregszászban

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szervezésében a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetemen május 2-án került sor a kárpátaljai művészeti iskolákban oktató pedagógusok hagyományos szakmai konferenciájára. Az esemény célja a kárpátaljai művészeti oktatás módszertani fejlesztése és a pedagógusok szakmai továbbképzése volt. [...] A rendezvény elején Kepics Andzselika, a KMPSZ Művészeti Iskolákban Oktató Pedagógusok Szekciójának vezetője köszöntötte a résztvevőket.

Köszöntőjében örömeinek adott hangot, hogy a konferenciára több mint 40 pedagógus gyűlt össze a régió 10 művészeti iskolájából...
Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Interjú: Czébely Iona, a Kárpátaljai Magyar Líceum viski részlegének vezetője

Alig egy éve nevezték ki a Kárpátaljai Magyar Líceum viski részlegének élére, előtte a Viski Kölcsey Ferenc Középiskolában (jelenleg Líceum) töltötte be az igazgatói állást. [...] Az Ungvári Állami Egyetemen végeztem biológia-kémia szak levelezős tagozatán. [...] Régebben, ha az ember bement egy magyar iskolába, nem hallott ukrán szót a folyosón. Most meg sokszor azt látom, hogy a gyerekek egymás között is átváltanak... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Könyv- és filmbemutató az ungvári görögkatolikus szemináriumban

Az Ungvári Görögkatolikus Hittudományi Akadémián bemutatták Marosi István „Katakombaszolgálat Kárpátalján” című könyvét. A kiadvány a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye történetét mutatja be a kommunista üldöztetések idején, 1944 és 1989 között. A könyvbemutatót Bokor Attila, magyar rendező filmjének vetítése követte. Az alkotás valós történelmi eseményeken alapul. A rendező elmondta: azért döntött úgy, hogy filmet készít Romzsa Tódor életéről, mert a püspök sorsa különösen megragadta... Forrás: TV21Ungvár/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Interjú Szöllősy Tibor egykori csernobili orvossal

1986. április 26-án a világ eddigi legnagyobb ipari katasztrófája rázta meg az emberiséget. Felrobbant a Csernobili Atomerőmű 4-es blokkja, és vele együtt egy birodalom hazugságokra épített mítosza is repedezni kezdett. Szöllősy Tibor ideggyógyász főorvost – aki akkor a técsői kórházban dolgozott – hetekkel a robbanás után vezényelték a helyszín közelébe. Negyven év távlatából most megrázó őszinteséggel idézi fel a néma falvakat, a sugárfertőzött mezőkön sátrakban alvó komszomolistákat, a szennyezett munkásokat és a mindent beborító csendet. Szerinte Csernobil nemcsak atomkatasztrófa volt, hanem egy rendszer erkölcsi összeomlása is. [...] Elkezdtem lapozgatni magamban: ez fiatal, annak gyerekei vannak, az beteges. Addig számolgattam, míg rájöttem, hogy nekem kell menni. Mert, ha bárkire rámutatok, azt mondják: élt a lehetőséggel, főorvosként mást küldött maga helyett... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Diakónus találkozó Mezőváriban

Május másodikán Mezőváriban, a speciális igényű gyermekek fejlesztésével és nevelésével foglalkozó Nefelejcs központban folytatódott a kárpátaljai református diakónusok képzéssorozata. A szakmai nap során a munkatársak betekintést nyertek abba a komplex feladatvállalásba, amely akkor válik szükségessé, amikor egy-egy gyülekezet ereje már nem elegendő a speciális ellátást igénylő esetek kezelésére. A tapasztalatcsere és a közös tanulás mellett a találkozó fontos pillére volt a hitbeli megerősödés is... Forrás: TV21Ungvár/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Lenyűgöző előadás és májusi szerenád a beregszászi színházban

Száz pótszékes teltházzal tartották meg Beregszászban, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban a Peller Károly által rendezett Gül Baba című romantikus előadást. Az ismert musicalekkel színesített darabban a szerelem győzelme mindenek felett és az emberi élet értéke domborodik ki. [...] A köszöntők után az 1500-as évekbe csöppentünk. A történet Budán, a török hódoltság idején játszódik... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Állandósulni látszik a politikai válság

Megbukott a Ilie Bolojan vezette kormány, de ezzel nem oldódik meg a politikai válság, inkább új szakaszba lép. A PSD ugyan az AUR szavazataival átvitte a bizalmatlansági indítványt, de abban reménykedett, hogy sikerül a tárgyalóasztalhoz kényszeríteni az éppen megbuktatott partnert. [...] George Simion meghívta az erdélyi magyarokat, hogy csatlakozzanak az AUR-hoz. [...] A lehetséges koalíciós variációkról szólva Kelemen ismét kizárta az együttműködést az AUR párttal... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Válságban a határon túli magyar fesztiválok?

A nagyváradi Szent László Napok több mint egy évtizeden át a partiumi és az erdélyi magyarság egyik legjelentősebb kulturális rendezvénysorozatává nőtte ki magát. Az idei évben azonban – hosszú idő után először – elmarad a fesztivál, ami komoly kérdéseket vet fel nemcsak a rendezvény jövőjével, hanem általában a határon túli magyar kulturális események fenntarthatóságával kapcsolatban is. Zatykó Gyula, Nagyvárad polgármesterének tanácsadója és a Szent László Napok főszervezője a háttérrel, a finanszírozási nehézségekről és a lehetséges folytatásról beszélt. [...] Jelentős tételt jelentett a magyarországi támogatás, elsősorban

a kulturális minisztériumi keretből, amely körülbelül 25 százalékot tett ki. Ez, amely korábban 15–20 millió forintot jelentett – teljes egészében kiesett... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

A BBTE közgazdász hallgatói taroltak a legrangosabb magyar nyelvű esettanulmány-versenyen

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar tagozatos közgazdász hallgatói egy győzelemmel és egy második hellyel zárták idén a Kárpát-medence legrangosabb magyar nyelvű esettanulmány-versenyét. [...] Az Országos Esettanulmány Verseny (OEV) 11 csapatos döntőjét a Budapesti Corvinus Egyetem szervezte. [...] A csapatok felkészítésében az MTA külső köztestületének tagjai: Györfy Lehel, Rácz Béla-Gergely és Szász Levente vettek részt – számolt be az egyetem közleménye. [...] Az esettanulmány versenyről, a felkészülésről, az elért eredményről és a további tervekről beszélgetett Bugár Annával, a győztes csapat tagjával, és Szász Levente közgazdással, a BBTE rektorhelyettesével Nagy-Bodó Szilárd a Marosvásárhelyi rádióban... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Riport: Tíz éve szennyezi zavartalanul az Érmelléket az az RMDSZ-es önkormányzatok által alapított vállalat

Tíz éve szennyezi zavartalanul az Érmelléket az az RMDSZ-es önkormányzatok által alapított vállalat, amely beszedi a szennyvíztisztítás árát, de a vizet nem tisztítja meg, mielőtt beleengedi az Érbe vagy a Berettyóba. [...] A román vízügyi hatóság mérése szerint az egyik „tisztítóállomásukból” kiengedett vízben a mérgező ammónia 27-szer volt töményebb, mint a megengedett határérték. A zavarosság a határérték hatszorosa, a szerves szennyezőanyagok koncentrációja a határérték hétszerese. [...] „12-13 évvel ezelőtt ebben a kanálisban, ahová a szalacsi szennyvíztisztító ürít, még horgásztunk, rengeteg volt a hal, a teknősbéka a környéken. Most viszont már a békák sem kuruttyolnak, megmérgezték mindent” – kesergett egy helybéli... Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Több mint öt ezer diplomáciai dokumentumot tesznek közzé a rendszerváltás időszakából

A külügyminisztérium csütörtökön bejelentette, hogy közvitára bocsátották az 1990 januárja és 1992 december közötti diplomáciai dokumentumok titkosítását feloldó kormányhatározat-tervezetet. Ezek között szerepelnek a 1990-es parlamenti választásokkal, a bányászjárással, Mihály király látogatásával és a Szovjetunióval folytatott levelezéssel kapcsolatos iratok is. [...] A közleményben idézett Oana Țoiu külügyminiszter hangsúlyozta: a román állampolgároknak joguk van megismerni a rendszerváltás valódi történetét, mert a tisztázatlanul hagyott múlt táplálhatja az összeesküvés-elméleteket és a bizalmatlanságot... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Szociológus Napok – Hogyan hat a popkultúra a társadalomra?

A populáris kultúra és a társadalom kapcsolatán lesz a fókusz a 16. Szociológus Napokon, amelyet május 12. és 14. között tartanak. Idén arra keresik a választ, miként alakítja a tömegkultúra a társadalmi viszonyokat, és hogyan válhat a társadalmi párbeszéd vagy akár az ellenállás eszközévé. [...] Első nap a sport és a társadalom kapcsolatát járják körül az előadók, este pedig vetítés is lesz: a Szabadság a hegyen című dokumentumfilm lesz látható, amit egy rövid beszélgetés követ. Másnap a zenén lesz a hangsúly... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: A romániai polgárok több mint 70 százaléka megszavazná az ország egyesülését Moldovával

Az Inscop Research csütörtökön ismertetett felmérése szerint a megkérdezettek 71,9 százaléka szavazna az egyesülésre egy népszavazáson. [...] A megkérdezettek 67,6 százaléka véli úgy, hogy az egyesülés „történelmi adósság”, [...] A válaszadók 70,6 százaléka véli úgy, hogy a moldovaiak románok, akik ugyanazt a nyelvet beszélik és egy nemzethez tartoznak a romániai románokkal, és csak a közelmúlt történelme választja el őket. A felmérés április 14. és 21. között készült 1100 fős mintán... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Statisztika: Megtörténtek az alapiskolai beiratkozások

Az alapiskolák kapacitása a tárcsa adatai szerint 81 021 férőhely. Eddig 78 885 kérvényt adtak be a szülők és 63 931 gyereket irattak be. Az eltérés abból adódik, hogy több helyre is be lehet adni a jelentkezést és megjelölni az iskolák sorrendjét, de beírni természetesen csak egy helyre lehet a gyereket. A szülők átlagban 1,23 iskolát jelöltek meg a kérvényekben. A gyerekek közül 59 304 szlovák nemzetiségű, 3169 magyar, 856 ukrán, további 602 gyerek pedig más nemzetiségű... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

A magyar nemzetiségűek településszerkezeti változásai a 2011. és a 2021. évi népszámlálás adatai alapján

Dolgozatunkban a szlovákiai magyar nemzetiségűek településszerkezeti változásait vizsgáljuk községek szerint 2011 és 2021 között, az utolsó két népszámlálás adatai alapján. A 2021. évi népszámlálás lefolyása több szempontból is eltért a korábbiaktól. Növuma, hogy a nemzetiség és az anyanyelv mellett első alkalommal kérdeztek rá az ún. második nemzetiségre. [...] 2021-ben

Szlovákiában 1781 olyan település volt, ahol legalább egy magyar nemzetiségű lakos élt. Ez az összes település 61,6%-át jelenti, ami jelentős növekedés a 2011-es 54%-hoz képest. A változás első ránézésre akár pozitív fejleményként is értelmezhető – több helyen vannak jelen magyarok –, valójában azonban inkább a közösség szóródását jelzi. [...] A szlovákiai települések közel felében már csak kis létszámú magyar közösségek találhatók, a legjelentősebb változás a domináns magyar többségű településeknél figyelhető meg. Azoknak a községeknek a száma, ahol a magyarok aránya meghaladja a 80%-ot, 136-ról 92-re csökkent. [...] Gyurgyík László szociológus, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Konferencia Jókairól és Széchenyiről

A budapesti Széchenyi Társaság és a Szövetség a Közös Célokért közös szervezésében, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának közreműködésével tartották meg Komáromban a Jókai és Széchenyi hazafisága című konferenciát. [...] A tanácskozást Somogyi Alfréd, a Szövetség a Közös Célokért elnöke, az MTA külső köztestületének tagja nyitotta meg. A program során bemutatkozott a társulás is: Hideghéthy Andrea, a szervezet ügyvezető igazgatója ismertette a társulás tevékenységét és jelenleg futó projektjeit. [...] Polgár Anikó egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja Kulturális emlékezet és a nemzeti történelem mitizálása Jókai Mór műveiben címmel tartott előadást... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Podcast: Századik lapszám után vérfrissítés az Opusnál

Századik lapszámához érkezett a Szlovákiai Magyar Írók Társasága által kiadott irodalmi és művészeti folyóirat, az Opus. A jubileum alkalmából ünnepélyes rendezvényt is tartottak a Csallóközi Múzeumban. Az eseményről, a folyóiratról, az irodalmi lapok szerepéről és a kortárs felvidéki irodalom helyzetéről beszélgetett Ficza János a Pátria rádió Nappali című műsorában Hodossy Gyula József Attila-díjas költővel, a SZMÍT elnökével, Kovács Balázssal, az Opus frissen kinevezett főszerkesztőjével, valamint Z. Németh István költővel, a SZMÍT választmányi tagjával... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Megosztott győzelemmel zárult a XX. Jókai és kora irodalmi-műveltségi vetélkedő

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége társszervezőkkel együtt, a magyar belügyminisztérium anyagi támogatásával, május 6-án a komáromi Tiszti pavilon dísztermében tartotta meg a XX. Jókai és kora irodalmi-műveltségi vetélkedő országos döntőjét. A jubileumi eseményen a Dunaszerdahelyi, Galántai, Komáromi, Érsekújvári és Losonci járásból benevezett 18 háromfős alapiskolai és kisgimnáziumi csapat bizonyította a témával kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását, kreativitását. Végül az Egyházgellei Alapiskola és a komáromi Marianum Egyházi Iskolaközpont triársa egyforma pontszámmal végzett az élen... Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Riport: A mocsári teknősök nyomában a Duna mentén

A Komárom környéki Nagyléli-szigeten most új esélyt kapnak a mocsári teknősök. A sziget revitalizációjával évek óta a BROZ Természetvédelmi Egyesület foglalkozik. A szigeten hucul lovak legelésznek, hódok „épitkeznek”, s újabban, egy európai uniós projekt keretében – a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal együttműködésben – vizes élőhelyeket alakítanak ki a mocsári teknősök számára. [...] Egy másik helyszínen – de szintén Komárom környékén – más a helyzet, ott ugyanis a legnagyobb ellenség: a róka. [...] A kiszagolt fészkek fölé rácsok kerülnek, így a kis teknősök biztonságban fejlődhetnek, majd tavasszal bújnak elő... Forrás: Vasarnap.com: [teljes cikk >](#)

Jubileumi Agymenők a Duna utcán

A programsorozat központi gondolata változatlan volt: a természettudományos tantárgyak kísérleteken keresztül válnak igazán élményszerűvé és szerethetővé. A tanulókat a nap folyamán elismert szakemberek és lelkes gimnazisták kalauzolták végig a felfedezések világán. [...] Az Agymenők programsorozat nem ért véget az iskola falai között: a csapat ellátogatott az Ógyallai Csillagvizsgálóba... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Jézus és Marx egy vásznon

Különleges hangulatú tárlat nyílt a napokban a Duna Menti Múzeumban: Tallós Prohászka István festőművész és publicista különös univerzuma tárult elénk, amelyben Jézus és Marx ugyanúgy megfér egymás mellett, mint a Bruegel világát idéző alkotások a békés tájakkal és abszurd kompozíciókkal, illetve az erőteljes monokróm képek a dinamikus, erős kontrasztokra épülő kompozíciókkal. [...] A június 26-ig látogatható az Egy rejtőzködő modernista című tárlat... Forrás: Deltankn.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kisebbségi aggodalmak az oktatási reform körül

Egyetértés volt a pártok között a tartományi gyűlésen Kismartonban egy úgynevezett „Entschließungsantrag”, tehát határozati javaslat kapcsán amelyet a szövetségi kormánynak nyújtottak be. A határozattal a pártok elutasítják az idegennyelv-oktatás tervezett csökkentését, amely Burgenlandban a horvát és a magyar népcsoport nyelveket is érintheti. [...] Az AHS-felsőtagozati oktatás

tantervreformja szerint többek között heti két órát vezetnének be egy új kötelező „Média és Demokrácia” tantárgyra, valamint egy további órát az informatika keretében a mesterséges intelligencia oktatására. De hogy ne változzon az össz-óraszám, ennek ellenében két óra latin, illetve két óra második élő idegen nyelv, valamint egy további, még meghatározandó óra kerülne ki a tantervből...

Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Élet Bécsben magyar gyökerekkel

Az idén 25 éves fennállását ünneplő Osztrák–Magyar Társaság különleges rendezvényre várta az érdeklődőket Bécsben. Egy pódiumbeszélgetés résztvevői eltérő generációkat, hivatásokat és életutakat képviseltek, mégis összekötötte őket, hogy sorsuk valamilyen módon Magyarországhoz és Ausztriához egyaránt kapcsolódik. [...] Judith Kohlenberger, a Bécsi Gazdasági Egyetem migrációkutatója, tudományos szemszögből közelítette meg a menekülés, befogadás és identitás témáit. Judith Kohlenberger Ausztriában, a magyar határ közelében nőtt fel, ma Bécsi Gazdasági Egyetem kutatójaként a migráció, menekülés, beilleszkedés és befogadás kérdéseivel foglalkozik... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Újabb könyv az Erdődy-féle Iparművekről

Az UMIZ kiadásában nemrég megjelent „Gróf Erdődy-féle Iparművek és a Vasvörösvári uradalom a 19–20. században” című könyv ezúttal a 20. század első három évtizedének ipari fejleményeit tárja fel. Karl Kraus, a szerző, több mint 600 forrást használt, és egy tudományosan elismert munkát mutatott be, amely helyi és tudományos érdeklődést keltett. A kétnyelven megjelent könyvön a szerző Karl Kraus és Kelemen László, az UMIZ intézményvezetője közösen dolgozott. [...] A könyv a szöveges átiratok mellett rengeteg táblázatot, archív feljegyzéseket és felvételeket is tartalmaz... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar könyvek az AK könyvtárában

Sorozatunkban magyar könyvtárakat mutatunk be, amelynek következő állomása az Dolgozói Kamara kismartoni könyvtára. Itt helyben is található többnyelvű kiadványok, elsősorban a gyermekkönyvek között, ám a jóval szélesebb választék a digitális könyvtárban érhető el. [...] A kínálat nyelvi szempontból rendkívül sokszínű, jelenleg mintegy 35 magyar nyelvű gyermekkönyv is elérhető, mondta el Julia Gsertz, a könyvtár vezetője. Kiemelkedő szolgáltatás a Polyino digitális gyermekkönyv-platform, amelyen keresztül a legkisebbek számára kínálnak gazdag, többnyelvű tartalma.... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Népszerűek a magyar könyvek Linzben

Tavaly nyáron kerültek fel a Stadtbibliothek Wissensturm polcaira azok a magyar nyelvű gyermek és ifjúsági könyvek, amelyeket a HungaroMedia egyesület projektjében szereztek be. Az év elejére már több, mint 500 alkalommal kölcsönözték ki a több, mint 200 könyv egyikét, a vállalat alapján júniusig az ezres nagyságrendet kell elérniük. [...] Mára már több mint ötszáz kölcsönzéssel a gyűjtemény jó úton halad – árulja el Ecser Vera, a HungaroMedia egyesület elnöke... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Szlovéniában is népszerű a „Szülőföldön magyarul” program

Idén is nagy volt az érdeklődés a Magyarország által biztosított „Szülőföldön magyarul” nevelési-oktatási támogatás iránt. A magyar nyelv anyanyelvi szinten való tanulását ösztönző, vissza nem térítendő támogatás diákonként 100 ezer forint. Ez jelen pillanatban 275 eurót tesz ki. A pályázat muravidéki lebonyolítója ezúttal is a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, amelynek szakmunkatársától, Vida Simonától, a pályázat felelősétől kérdeztük. Idén 375-en pályáztak erre a támogatásra... Forrás: MMR.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Irodalmi élmények a Könyv éjszakáján

Illusztrációk, irodalmi beszélgetések és személyes történetek tették emlékezetessé a Könyv éjszakáját, amelyet április 23-án rendezett meg a Lendvai Könyvtár. Az esemény Grela Alexandra illusztrációinak kiállításával indult, amelyek Szabó Magda Abigél című regényéhez kapcsolódnak. A folytatásban Gaál Gabriella muravidéki műfordítóval beszélgettek Szabó Magda két meghatározó alkotásáról, az Abigélről és Az ajtóról, melyek az ő fordításában jelentek meg szlovén nyelven. [...] A program a Lendvai Kultúregyesületek Szövetsége gondozásában megjelenő Harmatfogók 2025 című antológia bemutatójával zárult. A 2013 óta évente megjelenő kötet idei kiadása minden eddiginél több alkotót vonultat fel... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

A Domonkosfai Kétnyelvű Óvoda jó gyakorlatának bemutatása

2026. április 16-án a laškói Thermana Park Hotel kongresszusi központjában került megrendezésre a Befogadó óvoda és iskola – befogadó fizikai környezet című országos konferencia, amely Szlovénia egész területéről várt nevelési és oktatási szakembereket. [...] Kiemelt figyelmet kapott a Domonkosfai Kétnyelvű Óvoda bemutatója is, amelyet az Oktatási Intézet tanácsadóinak meghívására Lainščak Melani és Kramberger Suzana óvodapedagógusok tartottak. Ösztönző, barátságos kétnyelvű környezet az

óvodában című szakmai előadásukban konkrét módszereket mutattak be a kétnyelvűség támogatására, valamint egy minden gyermek számára befogadó tanulási környezet kialakítására... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Muravidéki nyelvjárásgyűjtési élmények

A Muravidéki Rádió Nyelvművelő című adásában Gaál Péter beszélgetett Tóth Péter egyetemi adjunktussal. Ma a muravidéki nyelvjárás élmények kerülnek előtérbe... Forrás: MMR.si: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Bemutatták az Aranycsárdás történetét

A kötet szerzője, Micheli Tünde szintén megszólalt az eseményen. Elmondta, hogy örömmel vállalta a felkérést, és az alapítókkal készült beszélgetések alapján igyekezett hitelesen és érzékletesen bemutatni az Aranycsárdás történetét. [...] A könyv bevezetője is érzékletesen foglalja össze az Aranycsárdás történetének lényegét: négy kórógyi fiatal – barátok, rokonok és szomszédok – indult el közösen egy úton, amelyről talán maguk sem gondolták, hogy három évtizeddel később is tart majd. Az alkalmi zenélésekből hamar zenekar lett, a kisebb fellépéseket pedig egyre nagyobb rendezvények követték... Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)